

Sygn. akt I ACa 1347/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: SSA Anna Cesarz (spr.)

Sędziowie: SA Joanna Walentkiewicz – Witkowska

del. SSO Ryszard Badio

Protokolant: st. sekr. sąd. Kamila Jarosińska

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2018 r. w Łodzi na rozprawie

**sprawy z powództwa (...) Banku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą
w W.**

przeciwko M. Z.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 13 lipca 2017 r. sygn. akt II C 554/16

1. oddala apelację;

2. zasądza od M. Z. na rzecz (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 8.100 (osiem tysięcy sto) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;

3. oddala wniosek kuratora o przyznanie dalszego wynagrodzenia.

Sygn. akt. I ACa 1347/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 13 lipca 2017 roku Sąd Okręgowy w sprawie z powództwa (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. przeciwko M. Z. o zapłatę zasądził od M. Z. na rzecz (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 1.422.186,34 zł odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 1.422.186,34 zł od dnia 25 lutego 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku ; ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 1.422.186,34 zł od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, oraz kwotę 46.773,79 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe orzeczenie poprzedziły ustalenia faktyczne, które Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne:

W dniu 16 stycznia 2008 r. (...) SA Spółka Akcyjna, Oddział w Polsce z siedzibą w W., zawarł z pozwanym, umowę o kredyt hipoteczny nr (...). Stosownie do zapisów umowy, Bank zobowiązał się oddać do dyspozycji kredytobiorcy kwotę w wysokości 870.000 zł, z przeznaczeniem na budowę domu systemem gospodarczym. W

umowie ustalono, że kredyt jest indeksowany do waluty obcej - franka szwajcarskiego, zaś okres kredytowania wynosi 480 miesięcy. Kredytobiorca zobowiązał się do spłaty rat kredytu obejmujących część kapitałową oraz część odsetkową w miesięcznych, równych, 480-ciu ratach. Integralną częścią zawartej umowy był Regulamin kredytu hipotecznego. Przewidywał możliwość jej wypowiedzenia przez kredytodawcę z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia m.in. w przypadku nie niedotrzymania przez Kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu.

W dniu 29 sierpnia 2011 roku, Komisja Nadzoru Finansowego wydała decyzję zezwalającą na utworzenie przez (...) S.A. z siedzibą w A., banku w formie spółki akcyjnej pod firmą: (...) Spółka Akcyjna. W dniu 19 września 2011 roku, (...) S.A. w W., został wpisany do Rejestru Przedsiębiorców KRS, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, pod numerem KRS (...). Tym samym, zgodnie z art. 42c ust 1 i 2 ustawy z dnia 29.08.1997 r., Prawo Bankowe (Dz.U. z 2002 r., Nr 72 poz. 665, z późn. zm.), (...) Spółka Akcyjna jako bank krajowy wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki (...) SA Spółka Akcyjna Oddział w Polsce.

W dniu 31 grudnia 2012 roku, (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. (Spółka przejmująca) połączyła się z (...) Spółka Akcyjna (Spółka przejmowana) w trybie art. 492 § 1 pkt 1 ksh tj. poprzez przeniesienie całego majątku Spółki przejmowanej na Spółkę przejmującą. Połączenia dokonano w oparciu o uchwałę Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki przejmowanej z dnia 14 listopada 2012 r.

Pismem datowanym na dzień 3 lipca 2014 roku, wobec nieterminowej spłaty kapitału kredytu, odsetek i innych należności wynikających z umowy oraz regulaminu kredytu hipotecznego, powód dokonał rozwiązania umowy kredytu hipotecznego, łączącej go z pozwanym, z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia. Pismo to – skierowane do pozwanego, zostało zwrócone powodowi (z adnotacją „adresat wyprowadził się”), w dniu 15 lipca 2014 roku, ze skutkiem doręczenia.

W dniu 24 lutego 2015 roku, powód sporządził wyciąg z ksiąg bankowych nr (...) / (...) / 15, w którym wskazał, iż na wymagalne zadłużenie wobec M. Z., z tytułu umowy kredytu z dnia 16 stycznia 2008 roku, składają się:

- 1.246.275,93 zł - kapitał kredytu
- 56.572,77 zł - odsetki umowne naliczonych zgodnie z Regulaminem od kwoty kapitału kredytu za okres od dnia 25 stycznia 2008r. do dnia rozwiązania Umowy, tj. do dnia 09/08/2014r.,
- 119.437,64 zł - odsetki ustawowe naliczone od kwoty kapitału kredytu za okres od dnia następnego po dniu rozwiązania Umowy, tj. od dnia 10 sierpnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 r. do dnia wystawienia wyciągu z ksiąg banku.

W wyciągu wskazano, iż od dnia 25 lutego 2015 roku, aż do całkowitej spłaty kredytu naliczane będą dalsze odsetki ustawowe.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd Okręgowy uznał powództwo za uzasadnione.

W rozważaniach Sąd Okręgowy stwierdził, że poza sporem pozostaje okoliczność, że pozwany uchybił obowiązkowi terminowej spłaty kredytu, a nawet zaprzestał go płacić. W sprawie nie zostały bowiem przedstawione jakiegokolwiek dowody mogące wskazywać, że spłata rat kredytu – wbrew twierdzeniom strony powodowej – faktycznie miała miejsce. Strona powodowa miała zatem prawo rozwiązania umowy z pozwanym, z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia i postawienia całego pozostałego do spłaty kredytu wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności, co też uczyniła. Pozwany nie zakwestionował skuteczności dokonanego wypowiedzenia.

Na okoliczność wielkości zadłużenia, strona powodowa przedłożyła – obok umowy kredytu hipotecznego wyciąg z ksiąg rachunkowych Banku, który stosownie do art. 95 ust 1a. ustawy z dnia 13 stycznia 2015 Prawo Bankowe posiada walor dowodu z dokumentu prywatnego, a zatem stanowi dowód, że osoba, która go podpisała złożyła oświadczenie o danej treści. W ocenie Sądu strona pozwana nie zdołała skutecznie zakwestionować przedłożonego przez powoda dokumentu. Nie wykazała ażeby do spłaty kredytu doszło w całości bądź w części, zarówno w odniesieniu do kapitału,

jak i do odsetek, względnie że ustalone przez Bank zadłużenie jest niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy. Pozwany nie podjął w tym zakresie w istocie żadnej inicjatywy dowodowej poza własnymi twierdzeniami negującymi zasadność roszczenia.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., zasądzając je zgodnie z żądaniem pozwu, od dnia 25 lutego 2015 r., tj. od dnia następnego po wystawieniu wyciągu z ksiąg bakowych, do dnia 31 grudnia 2015 r., zaś od 1 stycznia 2016 r. (wobec zmiany brzmienia art. 481 k.p.c.) odsetki ustawowe za opóźnienie, do dnia zapłaty.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Podkreślenia wymaga, że jedyną sporną kwestią podniesioną w apelacji, było skuteczne doręczenie pozwanemu wypowiedzenia umowy kredytu, bowiem zdaniem skarżącego przesyłka pocztowa została błędnie zaadresowana.

Z zarzutem tym nie można jednak się zgodzić.

Zgodnie z twierdzeniami powoda, które nie zostały zaprzeczone w toku postępowania, oświadczenie powoda o wypowiedzeniu umowy kredytu zostało skierowane na podany przez pozwanego adres do korespondencji tj. ul (...), w Ł.. Twierdzeń tych nie podważa powoływany przez apelującego odmienny adres firmy wynikający z załączonego do akt wypisu z KRS. Z informacji (...) wynika bowiem, że wskazanym przez pozwanego adresem dodatkowym wykonywania działalności pozwanego jest ul (...). Odmiennosc numeracji wynikającej z KRS i (...) wynika zaś z tego, że adresy te były przypisane innym firmom, które pozwany prowadził. Tymczasem oświadczenie o wypowiedzeniu kredytu kierowane było do osoby fizycznej, a nie spółki, w ramach której pozwany prowadził działalność gospodarczą, a zatem skuteczność jego doręczenia należało ocenić mając na względzie art. 61 k.c.

Przypomnienia bowiem wymaga, że w literaturze i orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie prezentowany jest pogląd, że w świetle art. 61 k.c. nie jest konieczne, dla skuteczności złożenia oświadczenia woli innej osobie, by adresat tego oświadczenia zapoznał się z treścią pisma zawierającego oświadczenie. Uznaje się za wystarczające to, że miał możliwość zapoznania się z treścią pisma. Fakt, że z własnej woli z tego zrezygnował, pozostaje bez wpływu na skuteczność złożenia oświadczenia woli. W sytuacji, gdy oświadczenie woli, którego skuteczność zależy od dotarcia do adresata, znajduje się w piśmie procesowym, pozostaje kwestia możliwości zastosowania przepisów procesowych o tzw. doręczeniach zastępczych (art. 136-139 k.p.c.), do oceny, czy oświadczenie zawarte w tym piśmie dotarło do adresata, w rozumieniu art. 61 k.c. Chodzi bowiem o czynność nie tylko procesową lecz także materialnoprawną, wywołującą również takie skutki. W tym przedmiocie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 stycznia 2004 r. stwierdził, że nie można wykluczyć skuteczności zastosowania tzw. doręczeń zastępczych, w rozumieniu k.p.c., do składania i przyjmowania oświadczeń woli w sferze prawa materialnego, a w wyrokach z dnia 11 grudnia 1996 r. I PKN 36/96, z dnia 13 grudnia 1996 r. I PKN 41/96 (OSNP 1997/13/268) i z dnia 23 stycznia 1998 r. I PKN 501/97 (OSNP 1999/1/15) wprost przyjął skuteczność materialnoprawną procesowych doręczeń zastępczych przez awizo pism zawierających materialnoprawne oświadczenia woli, które to stanowisko należy podzielić.

Przenosząc zatem powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy trzeba stwierdzić, że pozwany podając w zasadzie fikcyjne adresy do korespondencji, prowadzonej działalności, utrudniając ustalenie miejsca jego pobytu, świadomie, z własnej woli zrezygnował z możliwością zapoznania się z treścią przedmiotowego oświadczenia.

Skoro zatem powód kierował korespondencję na wskazany przez pozwanego adres, to nie można w okolicznościach niniejszej sprawy podważyć skuteczności jej doręczenia w oparciu o art. 139 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny apelację oddalił na podstawie art. 385 k.p.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu oparte zostało na zasadzie odpowiedzialności za jego wynik tj. art. 98 k.p.c. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego powoda w postępowaniu apelacyjnym ustalona została na podstawie § 2 ust 7 w z. z § 10 ust 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

Wniosek kuratora o przyznanie mu wynagrodzenia za czynności kuratora w postępowaniu międzyinstancyjnym podlegał oddaleniu na podstawie art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1476). Ustalono wynagrodzenie przez Sąd pierwszej instancji, w pełnej wysokości uzasadnia odmowę przyznania kuratorowi dalszego wynagrodzenia, tym bardziej odnoszącego się tylko do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia i złożenia apelacji opartej na jednym zarzucie natury procesowej.